

ΕΣΤΙΑ

ΤΟΜΟΣ ΕΝΔΕΚΑΤΟΣ

1881

[ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ—ΙΟΥΝΙΟΣ]

ΤΙΜΑΤΑΙ ΦΡ. 6.—ΔΕΔΕΜ. ΦΡ. 8

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΑΑ
ΑΔΥΡΙΩΤΟΥ
ΑΥΣΩΝ ΑΡΙΘ.

ΑΘΗΝΗΣΙ

Γραφείον της Έστιας: Όδου Σαββαίου, 6.

1881

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Μητροπολιτη
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΑΑ

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ἑνδέκατος Συνδρομὴ Ἰταλίας: Ἐν Ἀθήναις, φρ. 10, ἢ κατ' ἑξαμήνας φρ. 12, ἢ κατ' ἄλλοδαπῆ φρ. 20. - Αἱ συνδρομαὶ ἔρχονται ἀπὸ 1 ἰανουαρίου ἐκαστοῦ ἔτους καὶ εἰς ἰσχυρὰν Ἐπιτομὴν τῆς Διακονίας: Ὅθεν Ἐπιτομῆ, 0 12 Ἀπριλίου 1881

Ο ΙΑΤΡΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ

[Μυθιστορία I. Ρουφίνη. — Μετάφρ. Ἀγγέλου Βλάχου. Συλλογὴ ἐκτὸς οἰκ. 209.]

Ἐνῶ δὲ Γιάννης, ἀνέτοις λιχνιζόμενος ἐν τῇ ἀμάξῃ τοῦ κυρίου του, ὑποκρίνεται τὸν βαρυνέτον καὶ προσβλέπει ὑπερηφάνως τοὺς πεζοὺς διαβάτας, ὑπολαμβάνοντας αὐτὸν μεγιστὰ καὶ ἀποκαλυπτομένους εἰς χειριστὸν του· ἐνῶ δὲ Στῆ Ἰωάννης μετρεῖ τὰς παρερχομένας ὥρας καὶ ἀπογεύεται οὕτως εἰπεῖν ἐκ τῶν προτέρων τῆς ἐκδικήσεώς του—καρποῦ τοσοῦτον γλυκύος ἐν τῇ φαντασίᾳ καὶ τοσοῦτον πικροῦ ἐν τῇ πραγματικότητι.—ὁ ἰατρὸς Ἀντώνιος ἀναμένει μετὰ κεκρυμμένης ἀνησυχίας τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πρωϊνῆς ἀφαιμάξεως. Ἐπανήλθει ἤδη τετράκις ἐν διαστήματι ὀλίγων ὥρων, καὶ ἡ μὲν Χούτσις τῷ λέγει αὐτὸς δὲ ἀκούει μετὰ μεγάλης του εὐχαριστήσεως τὴν αὐτὴν πάντοτε ἀπάντησιν:

— Ἡ Μίς Δάβεν εἶνε ἥσυχος καὶ φαίνεται ὅτι κοιμάται.

Ἐπειδὴ δὲ εἶνε ἀπολύτως ἀπηγορευμένη ἡ εἰσοδος εἰς τὸν κοιτῶνα τῆς ἀσθενούς, ἵνα μὴ ταραχθῇ ἢ τοσοῦτον ποθητῇ καὶ τοσοῦτον ἀναγκαῖα ἀνάπαυσις της, ἡ Χούτσις, ἥτις φυλάττει τὴν κυρίαν της διὰ τῆς μεταξύ τῶν δύο δωματίων ἀνοικτῆς θύρας, φέρει του καὶ του τὴν αὐτὴν εἰδήσιν εἰς τὸν Στῆ Ἰωάννην, ἀεροποδητὴ βαδίζουσα. Ἡ οἰκία, χάρις εἰς τὴν μέριμναν τῆς Ρόζας καὶ τῆς θυγατρὸς της, εἶνε τοσοῦτον ἥσυχος ὥστε θὰ ὑπελάμβανέ τις αὐτὴν ὅπως ἀκατοίχητον. Οἱ ἀπὸ τῆς Βορδιγέρας κυριακοὶ θαμῶνες τοῦ πανδοχείου ἀπεπέμφθησαν ἀνευδότης. Περὶ τὴν ἑσπέραν ἡ Λουκία καλεῖ τὴν Ουλαμηπόλον της καὶ τὴν ἐρωτᾷ ἂν ἦλθον ὁ ἰατρὸς. Οὗτος δὲ, ὅστις ἀναμένει ἀπὸ μιᾶς ἡδὴ ὥρας, καθήμενος εἰς τὸν ἐξώστην, προσέρχεται ἀμέσως, καὶ μανθάνει ὅτι ἡ Λουκία αἰσθάνεται ἐκτετὴν πολὺ καλλίτερα καὶ νομίζει μάλιστα ὅτι ἐκοιμήθη. Ὁ Ἀντώνιος ἐξετάζει τὸν σφυγμὸν της, τὴν παρακαλεῖ νὰ μὴ δμιλήτῃ, προσφέρει αὐτῇ πρᾶντικόν τι ποτὸν, καὶ τῇ εὐχεται καλὴν νύκτα. Οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν, ὅτι ἡ ἔγκαιρος ἀφαιμάξις διέλυσε τὴν τὴν ἐπιπλοκὴν ἣν ἐφοβείτο. Ἡ μορφή του ἐμφαίνει, ὅτι τὸ πνεῦμά του ἀπηλλάγη βάρους μεγάλου. Ἐπιστρέφει οἶκαδε μὲ πολὺ ἐλαφρότερον τὸ βῆμα ἢ τὴν πρωΐαν, καὶ ἔδει ὑποτονορῶζόν ἐνῶ βαδίζει.

Ἡ Λουκία ἐκοιμήθη, καὶ ἐκοιμήθη βαθέως· ἐξύπνησε δὲ μόλις τὴν δεκάτην πρωϊνὴν ὥραν τῆς ἐπαύριον, καὶ ἀναπαυθεῖσα ἐντελῶς, ἠσθάνετο ἐαυτὴν ὅπως ἀλλοίαν.

— Πρῶτα νὰ ὑποθέτω ὅτι μ' ἐθαυρόνηστε, εἶπε φαίδρως ὁ Ἀντώνιος, εἰσαρχόμενος κατόπιν τῆς μίς Χούτσις· ἦλθον δις σήμερον τὸ πρωῖ, καὶ ἦρα πάντοτε κλεισμένας τὰς θύρας.

— Ἐκοιμήθη πολὺ, ἀλήθεια, εἶπεν ἡ μίς Δάβεν συγκεχυμένη.

— Ὅσον τὸ καλλίτερον, ἀπήντησεν ὁ ἰατρὸς· ἐκερδίσατε ὅτι εἴχατε χάσι. Καὶ πῶς εἴσθε; Ἡ μορφή σας λέγει πολλὰ εὐχάριστα πράγματα.

— Καὶ τί λέγει; ἠρώτησεν ἡ Λουκία· εἶπέτε, νὰ ἰδοῦμεν ἂν λέγει ἀλήθειαν.

— Λέγει, ὑπέλαβεν ὁ Ἀντώνιος, πρῶτον μὲν, ὅτι δὲν ἔχετε πλέον πυρετὴν, δεύτερον δὲ, ὅτι ἔχετε ὄρεξιν νὰ προγευματίσετε. Ἐμάντευσά;

— Ὡς Δανιὴλ, ἀπήντησεν ἡ Λουκία μειδιῶσα. Τῇ ἀληθείᾳ πολὺ ἐπεθύμουν αὐτὴν τὴν στιγμήν ἕνα φλυζάνι τσάι καὶ ὀλίγον νωπὸν βούτυρον.

— Καὶ εἶπεν ὁ ἰατρὸς, ὅσον διὰ τὸ τσάι, ἔγινεν οἰκονομία. Ἦρην τόσον βέβαιος ὅτι κάποια ἀγγίλις κυρία θὰ ἐπεθύμει τὸ τσάι της, ὥστε, κυττάζετε, ἐπῆρα ὀλίγον μαζὺ μου.

— Τί καλὸς τοῦ εἶσθε! εἶπεν ἡ Λουκία. Σεῖς, ὡς ἰταλὸς, δὲν θὰ ἐγκρίνετε βέβαια τὸ τσάι; ἠρώτησε θέλουσα κάπως νὰ τὸν πειράξῃ.

— Τοῦναντίον, εἶμαι Οικιστὴς του μάλιστα, καὶ πίνω πάντοτε τὸ πρωῖ. Ὡς πρὸς τὸ βούτυρον ὅμως, ἀλλάζει τὸ πρᾶγμα. Νομίζω ὅτι καὶ μὲ χρυσάφι ἂν τὸ ζυγίσωμεν, θὰ εἶνε ἀδύνατον νὰ σὲς εὐρωμεν εἰς αὐτὰ τὰ μέρη.

— Πῶς; ἠρώτησεν ἡ μίς Δάβεν, δὲν τρώγουσιν ἐδῶ βούτυρον; ἡ ἐνοεῖτε, ὅτι δὲν ἠξέφουρον νὰ τὸ κατασκευάσουν.

— Ὅχι δὲ, δὲν εἶνε τόσον ὀπίσω οἱ ἄνθρωποι, ὑπέλαβεν ὁ ἰταλός. Ἀλλὰ θὰ σὲς ἐξηγήσω τὸ πρᾶγμα μετ' ὀλίγον. Τώρα, ἐπειδὴ εἴσθε χαριτωμένη ἀσθενής, ἡ ὁποία μοῦ κάμνετε τιμὴν μάλιστα θὰ προσπαθήσω νὰ σὲς ἀνταμείψω, καὶ θὰ σὲς κάμω βούτυρον ἐγὼ ὁ ἴδιος.

— Πῶς; ἀνεφώνησεν ἡ Λουκία, σεῖς νὰ κάμω βούτυρον;

— Τώρα θὰ ἰδῆτε, ἀπήντησε, γελῶν πρὸς τὴν ἐπιπλοκὴν της.

Καὶ ἐξελθὼν ἐπέστρεψε μετὰ μικρὸν φέρων με-

ρεξς από εκατοντάδων μιλίων αποστάσεως, αλλά νομίζουσιν ένίοτε ότι τὰ πλεία προσκρούουσιν επί βράχων.

Κατά τόν σεισμόν τής Λισσαβώνας έν έτει 1755 ή δόνησις μεταβλήθη έν τή θαλάσση είς κύματα άπαρράλλακτως, όπως προκαλεί κυματισμούς ή πλήξις επί του χείλους λεκανής πλήρους ύδατος. Τά κύματα ταυτα διελλόντα δι' όλου του Ατλαντικού Ωκεανού έφθασαν μέχρι των παραλίων των νήσων των δυτικών Ινδιών. Κατά τους σειμούς του Περού, έν έτει 1808 παρά τή Αμερικη, και έν έτει 1877 παρά τή Ικουίτη όλος ό όγκος των υδάτων του Βόρειου Ωκεανού, ήτοι τό τρίτον τής γήινης επιφανείας έδονήθη, αλλά τελευτήσας αυτού, αΐτινες διήρκεσαν επί τρείς ήμέρας, έναποίησαν τήν έντύπωσιν είς τους εκεί νησιώτας ως άν αί νήσοι των έχόρευον ανερχόμεναι και καταργόμεναι έντός των υδάτων. Ο κλύδων ό κατά τήν σεισμόν τής 13 Αύγουστου εκπροσευείς από τής Αφρικής, επέπεσε μετά 12—13 ώρας είς τας όχθας των νήσων Σανθούχων, και μετά 22—24 ώρας είς τὰ παράλια τής Αυστραλίας και τής Ιαπωνίας. Η ταχύτης δέ των κυμάτων τούτων ήτο 200—400 μίλια και' ώραν. Ούτω δέ ή εισβολή του κλύδωνος επί των παραλίων ήτο καταστρεπτικώτερα κατά τους σειμούς τούτους ή αί δονήσεις του εδάφους, αί δέ 80,000 ανθρώπων, αΐτινες άπολέσθησαν κατά τον μέγαν σεισμόν τής Λισσαβώνας, εύρον τον θάνατον μόνον διότι τὰ κύματα ένεκα του σεισμού κατέβησαν μέγα μέρος τής ξηράς.

* *

Μέχρι τουδε έπραγματεύθημεν περί των φαινομένων, άτινα συνοδεύουσι τους σειμούς· λείπεται ήδη να όμιλήσωμεν και περί των πιθανών αυτών αιτιών. Λέγομεν δέ πιθανόν, διότι ούδέν δυνατόν να είπωμεν περί τούτου βέβαιον, ένόσω είνε αδύνακτον να ήψωμεν τό βλέμμα ήμών έντός των βαθυτάτων σπλάγγων τής γής.

Τους σειμούς έθεώρουν πρότερον ως έχοντας σχέσιν προς τας ήμερησίους και έτησίους ώρας και προς τας φάσεις τής σελήνης. Ούτως ένόμιζον, χάριν παραδείγματος, ότι επί του βορείου ήμισφαιρίου οι σειμοί συμβαίνουσι συχνότερον κατά τό φθινόπωρον και τον χειμώνα ή κατά τό έαρ και τό θέρος. Εζήτησαν δέ να καταδείξουσιν ότι από των μέσων του παρελλόντος αϊώνος έκ 10,000 περίπου σειμών οι πλείστοι συνέβησαν κατά τήν νέαν σελήνην και τήν πανσέληνον, έκ τούτου δέ έδρυσαν και τήν θεωρίαν ότι οι σειμοί γεννώνται ένεκα εΐθους τινός άμπίωτιδος και πλημμυρίδος του πυρώδους έσωτερικού βουςτου τής γής· αλλά θεωρία αύται έμειναν άνευ σημασίας, άτε στερηζόμεναι επί όλως άναποδείκτων ύποθέσεων. Αί φυσικαί έπιστήμαι έρευνήσι τήν αλήθειαν διά τής μεθόδου έκ των ύστερών, έπομένως δέν δύ-

νανται να σφρηχθώσιν ή μόνον επί των γεγονότων. Εάν ήψωμεν τό βλέμμα ήμών επί τινος γεωγραφικού χάρτου και σημειώσωμεν επ' αυτού τας χώρας, αΐτινες συχνότερον προσβάλλονται υπό σειμών, θέλομεν ήδει ότι αύται είσιν τό μόν ήραισταιοι. τό δέ όρειναι, και δ' ή σεισκι όρειον, μεταξύ δ' αυτών και τοικυται μη έχουσαι ούδέν ήραισταιον· άνάγκη λοιπόν να διακρίνωμεν τους σειμούς τους άπαντώντας είς ήφαιστειώδεις χώρας των είς μη ήφαιστειώδεις άπαντώντων.

Οι ήφαιστειώδεις σειμοί είνε πολυάριθμοι είς χώρας, έν αίς υπάρχουσιν ήφαιστεια έν ενεργεία, και προηγούνται των ήφαιστειών εκρήξεων ή συνοδεύουσι ταύτας. Οι σειμοί ούτω φέρουσιν τήν χαρακτήρα των εκρηκτικών φαινομένων, και γεννώνται διά δονήσεων, τας όποιας προκαλοῦν τα έν ταις ήφαιστειοίς έστίαεις έκ του ήφαιστειού μάγματος άναπτυσσόμενα άέρια, ιδίως δέ υπερθερμασμένοι υδατώδεις άτμοί. Ως κέντρον των τοιούτων σειμών θεωρείται ό κώνος του κρατήρος του ήφαιστειού, εκ ου οι κλονισμοί διακίδονται άκτινών. Αμα δ' αί ύλαι αί φράσσουσαι τό στόμιον του κρατήρος εκσπενδονθηώσιν και άρξεται ή εκγυσις του βύακος (λάβα), παύοντα συνήθως και αί δονήσεις του εδάφους, τούτου δ' ένεκα και ό Αλέξανδρος Χουμβόλδος ώνόμασε τὰ ήφαιστεια άσφαλιστηρίους δικλίδας τής γής. "Όσο όμως φριλέδη και άν ώσι τὰ άποτελέσματα των ήφαιστειών σειμών, ιδίως εκεί ένθα συνοδεύονται υπό μεγάλων εκρήξεων ήφαιστειών (και ένταυθα ύπομνησόμεν τήν καταστροφήν τής Πομπήας και Ηρακλείας, τήν συμβάσαν έν έτει 79 μ. Χ.), δέν μεταδίδονται ήμιοι σχετικώς είς μεγάλην ένταση.

Όλοι διαφόρου φύσεως των ήφαιστειών σειμών είνε οι κλονόμενοι σειμοί εκκαταπτώσεως. Ούτοι θεωροῦνται ως άποτελεσμα καταπτώσεων πετρωμάτων έντις ύπογυθίων κοιλοτήτων, παραγομένων διά διαβρώσεως αυτών υπό των έν τή βάθει τής γής κυκλοφορούντων υδάτων. Αλλ' οι σειμοί ούτοι μάλλον τοπικών και περιωρισμένων χαρακτήρα έχουσι, και έπομένως δέν δύναται να καταριθμηθώσι μετά των μεγάλων και μεγίστην έκτασην καταλαμβάνόντων κλονισμών.

Η νέα έπιστήμη γνωρίζει και τρίτον είδος σειμών τους έκ κεντροπίσεως ή τεκτονικούς κλονισμένους σειμούς, όττινες παράγονται πιθανώς διά έκτοπίσεων του στερεού φλοιού ή δι' αλλοιώσεων των τεκτονικών σχέσεων των όρέων, μη έχοντες ούδέν κοινόν μετά των ήφαιστειών φαινομένων έν τή στενή σημασία τής λέξεως. Ες τους τοιούτους υπάγονται οι συχνότεροι, τρομερώτεροι και καταστρεπτικώτεροι των σειμών, είς τούτους δέ υπάκουινται κατά τό μάλλον ή ήττον άπαται αί όρειναι χώραι ιδίως, έκ τούτων δέ πάλιν κυρίως αί κλιτύες αί άπεστραμμέναι προς τήν θάλασσαν ή προς τας λεκανοσειδείς κοιλότη-

τας. Χώρα τοιαύτη επί τής γής λίαν εύσειστος και πολλά παθοῦσα είνε ή δεξιά των Κορδιλιέρων τής νοτίου Αμερικής από τής πλευράς τής έστραμμένης προς τον Ειρηνικόν Ωκεανόν, ένθα καθ' έκαστον σχεδόν έτος επέρχεται και μεγάλη τις καταστροφή. Ενδεκάεις καταστροφή ή πόλις Λίμα έν Περού από τής δεκάτης έκτης εκατονταετηρίδος. Εύσειστοι χώραι έν Ασία είσιν ή Συρία, ή Μιρά Ασία, ή Περσία, αί πλευραι των Ιμαλαίων όρέων, ή κοιλάς του Ινδού κ.τ.λ., έν δέ τή Εύρώπη ή Ισπανική Χερσόνησος, τὰ Απένινα, και αί Αλπιοι χώραι. Χίλιοι ότακόσιοι και εκ' σειμοί έσημειώθησαν συμβάντες επί των Αλπεων από των έτών 1850—1857· έκ τούτων 81 άνήκουσιν είς τας ανατολικάς Αλπεις, τό δέ πλείστον, υπερ άνήκει είς τας δυτικάς, έχει ως αίτιαν τής πληθύος αυτού πιθανώς τας ένταυθα γενομένας ακριβεστεράς και έπιστημονικώτερας αναγραφάς των σειμών και παρατηρήσεις. Ούδεμία χώρα των Αλπεων ευεινεν άπρόσβλητος υπό των σειμών, οι Ισχυρότεροι όμως τούτων και δεινότεροι συμβαίνουσιν είς τας χώρας τας επί των νοτίων Αλπεων, είς τό κλειόν τό Αδριατικόν πέλαγος τών των Καδορικών, Κερνικών και Εινοαρκικών Αλπεων. Εκ των πολλών δέ σειμών των γενομένων επί τής ζώνης ταύτης ώρηθήσαν οι δικτηρότεροι των αυστριακών γεωλόγων είς τό συμπέρασμα, ότι οι σειμοί έχουσι στενωτάτην τήν σχέσιν προς τον σχηματισμόν των όρέων, τουτέστιν ότι είσιν εκδηλώσεις τής διηνεκούς διογκώσεως διά τής έκ των πλαγιών πίσεως των όρέων (Gehirgsstaueung), ότι προκαλοῦνται διά τής κινήσεως του συστελλόμενου, πτυσσόμενου, διασπόμενου και κατά χώρας και τμήματα έκτοπιζόμενου γήινου φλοιού. Η ύπερμεγέλης εκατέρωθεν πίσις και ή τάσις των έκτοπιζόμενων παμμεγίστων όγκων των όρέων, ή γένεσις χαυμάτων έν ταις γήινοις στρώμασι και ή άνεύρυνσις πρότερον υπαρχόντων τοιούτων, άτινα πιθανόν να μη ήσαν χαινόντα, έν γένει δέ πάσα άναγκαία μεταβολή έν έντάσει δυνατόν είς δυνατόεις έν ενεργεία, εκάστη αιφνιδια διαταραχή τής ισορροπίας των διαφόρων στρωμάτων, είσιν αίτια ίκανά όπως προκαλέσωσι σειμούς. Οι γεωλόγοι κανέδειξαν είτα ότι οι σειμοί ακολουθοῦσιν επί τής σφαιρας γραμμάς τινας, τας καλουμένας σεισμικας γραμμάς, επ' ών πλανώνται τὰ σεισμικά σημεια ή κέντρα.

Εάν δέ νυν έρωτήσωμεν τέλος τίνες είσιν αί χώραι επί τής γής, αΐτινες μένουσιν έλεύθεραι κατά τό μάλλον ή ήττον σειμόν, μανθάνομεν, ότι τοιαύται είσι μόνον αί γεωλογικώς νέαι χώραι, αί έχουσαι άδιατάρακτον τήν στρώσιν των στρωμάτων αυτών και μη περιέχουσαι όρη, ή αί διαλανόμεναι υπό όρέων παμπάλαιων και όγκωδών. Απόλυτος εΐρήνη βασιλεύει, λέγει ό αποθανών Όσαρ Φερδινάνδος Πέσσελ, «από των βο-

ρείων γεωμικτών πεδιάδων διά τής εύρωπαϊκής Ρωσίας και Σιβηρίας μέχρι τής Βαϊκάλης λίμνης».

ΑΡΧΑΙΑ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΧΙΟΥ

Ανάγκη ν' αναδράμη τις μέχρι του 17 από Χριστού έτους (770 από κτίσεως Ρώμης), έν άνεύρη έν τή ιστορία τής Χίου καταστροφήν εκ σεισμού, ήτις έκ των περισηθειών είς ήμάς βραχειών ειδήσεων φαίνεται ούχ ήττον τής παρούσης φοβερά.

Και ήν μόν έτι τότε ή Χίος έλευθέρα, μετά τεσσαράκοντα περίπου έτη ύπαρχείσα είς τήν ρωμαϊκήν κυριαρχίαν υπό του Ούεσπασιανού, είπόντος άπομειμαθηκέαι τήν έλευθερίαν τό ελληνικόν». Εβασίλειε δέ τής Ρώμης ό Τιθέριος, όστις έγίνωσκε μόν τήν Χίον, κατελθών είς αυτήν πριν ή άναβή των αυτοκρατορικών θρόνων, κατ' εκείνους δέ τους χρόνους «των άλλοτριών Ισχυρώς άπεχόμενος... πάμπολλα είς τε τας πόλεις και τους ιδιώτας άνήλισκε και ούτε τιμήν ούτε έπαινον ούδένα επ' αυτοίς προσηδέχετο».

Ο σεισμός, συμβάς τήν νύκτα, κατά Τάκιτον, κατέρριψε δώδεκα έπιφανείς πόλεις τής Ασίας, ός εύχερώς πάς τις άνευρίσκει επί του αρχαίου χάρτου τής Αυδίας και τής Αισιλίδος Μυσίας κατέναντι τής ιωνικής Χίου· τας Σάρδεις, τήν υπό τή Σιπύλφ Μυνησίαν, τήν Τήμον, τήν Φιλαδέλφειαν, τας Αίγας, τήν Απολλωνίδα, τήν Μοστήνην, τήν Ιεροκαισάρειαν, τήν Μύριαν, τήν Κύμην ταύτας· μόνες όνομάζει ό Τάκιτος άναφέρων και τον Τρωλον ως δεινοπαθήσαντα, ό δέ Σουετώνιος, μόνος μνημονεύων τής Χίου, προστίθησι και τήν Λαοδικειαν, (περί ής λέγει και ό Στράβιον), και τὰ Θυάτειρα.

Φοβερός υπήρξεν ό σεισμός εκείνος, ό κατά τον Πλίνιον μέγιστος ύσων άπειρημόνευον οι άνθρωποι. «Ούδ' έπεβήθη», λέγει ό Τάκιτος, «τό σύνθηες έν τοιαύτη περιστάσει καταφύγιον τής είς τό υπαιθρον έξορηθήσεως των ανθρώπων, διότι διύσταμένων των γαιών ούτοι κατεπίνοντο. Υπερμεγέθη όρη κατεκόθησαν, όσα υπήρχον διαλά έφάνησαν κατάπιν άπότομα, και έκ τής καταστροφής μνημονεύεται ότι εκέλαμψε πυρ».

Και είς μόν τας έν Ασία πόλεις τας υπό του σεισμού κακωθείσας άνήρ έστρατηγηκώς (ό Μάρκος Αλθτος) σόν πέντε βασιλόυχας προστάχην», υπό τής ρωμαϊκής γεωσις εκλεχθείς ως έπόπτης και έπανορθωτής, ακαι χρήματα πολλά μόν έκ των φόρων άνείθη, πολλά δέ και παρά του Τιθερίου έδδθη», ιδίως μάλιστα τοίς Σαρδιανούς, άν τό πάθημα υπήρξε δεινότατον, πλείστην διά τουτο έλύσαν τήν φιλανθρωπίαν του Καίσαρος, επαγγελιαμένου μόν 100 χιλιάδας σηστεριών, αφέντος δ' επί πενταετίαν τὰ υπό των Σαρδιανών πληρωτέα είς τε τό αυτοκρατορικόν και είς τό δημόσιον ταμειον. Οι δέ Λαοδικεϊς,

οί Ουατερικοί και οί Χίοι, πολλά παθόντες υπό του σεισμού, επεκκλήσαντο την επικουρίαν του Αυτοκράτορος, παρακαλέσαντος υπέρ αυτών την Σύγκλητον.

Ταύτας τας έκ του δεινού εκείνου σεισμού καταστροφάς και τας ήγεμονικάς επιδόσεις επικυριών και ό Στράτων, παρέχει ήμιν άριζοστατήν ιδέαν πάσης τής χώρας ταύτης και τής νοτιωτέρας μετά των προσημαμένων αυτή άσιατικών νήσων λέγον· «Σχεδόν δέ τι εϋσειστός έστι και πάσα ή περί τών Μελάνδρον χώρα και ύπόνομος πυρί τε και ύδατι μέχρι τής μεσογαίας. Διατέτακε γάρ από τών παθών άξιαμένη πάσα ή τοιαύτη κατασκευή τών χώρας εις τά Χερώνεια, τό τε εν Ισαπόλει και τό εν Άχαράκοις τής Νυσαίδος και τό περί Μαγνητίαν και Μυσύντα... Και ή Κατακαυμένη δέ, ήπερ υπό Αιδών και Μυσών κατέχευται, διέ τοιαυτά τινε τής προσηγορίας τετύχης ταύτης»¹

ΦΟΝΕΥΟΥΣΙΝ ΟΙ ΕΒΡΑΙΟΙ

τέκνα Χριστιανών δια τό Πάσχα :

Γνωστή είνε βεβήως εις τους ήμετέρους άναγνώστας ή ύπάρχουσα ιδέα ότι παιδία Χριστιανών, έλιπίοντα δι' οϊονδήποτε λόγον, νομίζοντες άρπαγέντα υπό τών Ιουδαίων, ένθα ύπάρχει κοινότης Ιουδαϊκή. Ηντεύεται δέ τούτο, επειδή δήθεν οί Ιουδαίοι έχουσι τό έθος να φρονέωσι κατά τό Φάσχα εν παιδίον Χριστιανών, ίνα μεταχειρισθώσι τό αίμα αυτού προς τέλοςν τής εορτής ταύτης, ήτις κατ' αυταίς ήν σημαίνει, ως τό ήμέτερον Πάσχα, την άνάστασιν του Σωτήρος, αλλά τελείται προς άνάμνησιν τής άπελευθέρωσης και έξόδου του Ιουδαϊκού έθνους εξ Αιγύπτου.

Η ιδέα όμως αυτή είνε καθαρά πρόληψις, επειδή ού μόνον εφοράζοντες οί Ιουδαίοι τό Πάσχα δέν έχουσι χρείαν αίματος προς τέλοςν τής πανηγύρεως, αλλά άπ' έναντίας αι ιεραί αυτών βίβλοι άπαγορεύουσι βρατίως την χρήσιν ού μόνον ανθρώπων, αλλά και ζώων κατά τας θρησκευτικάς αυτών τελετάς.

Απεδείχθη δέ τρανότατα ή άνακρίθειν τής προλήψεως ταύτης τώ 1840, ότε συνέβη γεγονός λίαν αξιοπερίεργον, και όπερ έγινετο άφηρημά έρευνών και άνακρίσεων, αίτινες ήγαγον εις τό συμπέρασμα ότι ή νομιζόμενη αυτή κακοηγία τών Έβραίων είνε καθαράν γέννημα τής φαντασίας.

Τώ 1840 έγράφη άφνης εν Ρόδω μικρός Έλληνοποις, ήγνωστός δέ ή τύχη αυτού' αλλά τά περιστατικά τά προσηγήθεντα τής άπολείας του έγέννησαν την πεποιθήσιν ότι τό παιδίον ήρπάγη υπό τών Έβραίων κατά τό πιστευόμενον αυτών έθος.

Διηγούντο δηλαδή ότι Ιουδαίοι τινες εξήτουν

ν' αγοράσωσιν ώνά' κατά δέ την είσοδόν τίνος τών χωρίων τής νήσου, ού μακράν τής πόλεως, συνήτησαν γυναίκα Έλληνίδα, ήτις προσεφέρθη να πωλήσας αύτεις ύπα άν θελήσασιν. Αφ' ού δέ συνεφώνησαν περί τής τιμής, παρεκάλεσαν την πωλήτριαν να στείλη τά ώνά εις τίν οικόν των διέ του υίου της. Έχοντος ήλικίαν όατώ-έννέκ έτών περιέτριψαν δέ τήν οικίαν των κειμένην εν τή Ισραηλιτική συνοικία. Η γυνή συνήνεσεν και ό πάλς άπέηλε μετά τών Ιουδαίων, άλλ' ούδέποτε πλέον επέστρεψε. Την ύστεραίαν ή μήτηρ άνησυχήσασα περί του παθός άνήγγειλε τό πράγμα εις την άρχήν. Ηάντες δέ οί Έλληνες τής νήσου ήσθήθησαν κατά τών Ιουδαίων, και κατηγόρασαν αυτών ότι κατά τό έθος των έσφαζαν τό παιδίον, ίνα μεταχειρισθώσι τό αίμα του διέ την εορτήν του Φάσχα.

Οί πρόξενοι τής Άγγλίας, Αυστρίας και Σουηδίας, πιστεύσαντες εις τας προλήψεις του λαού, ήνάγκασαν τόν πασσάν να ενεργήσθ αυστηρώς κατά τών Ισραηλιτών. Πουήσαντες δέ οί Ιουδαίοι έφασιν εις Κωνσταντινούπολιν, εκλήθησαν υπό τού άνωτάτου δικαστηρίου να παρουσιασθώσιν αύτθι αυτοπροσώπως. Ηκολούθησε δέ τους κατηγορούμενους έπιτροπεία τες τών δουλορήςκων αυτών. Η δίκη δέν ήργασε πολύ, τή δέ 8 Ιουλίου εξεδήθη άπόφασις άθροικτική. Ο πασσάς τής Ρόδου έπαύθη, ή δ' Ισραηλιτική έπιτροπεία εισήγαγε έρεσιν κατά τών προξένων Άγγλίας, Αυστρίας και Σουηδίας, ζητούσα τήν πληρωμήν 150,000 γροσίων ως έξόδων του πλοΐου και τής εν Κωνσταντινούπολει δίκης. Αλλά και ή Ήύλη μή άρκεσθείσα εις τά γενήμενα, άπεράσισε να λάθη γενικότερον μέτρον υπέρ τών συκοφαντουμένων Ισραηλιτών. Και δή ύπέβλεπε τά θρησκευτικά αυτών βιβλία εις την εξέτασιν έπιτροπείας άνηδρών λογίων και έμπείρων τής παρ' Έβραίοις θρηολογίας, ήτις άπεράσθη ότι τά διαδιδόμενα εις ψευδή, και ότι βρατίως άπαγορεύεται εις τους Ιουδαίους ή κατά τας τελετάς αυτών χρήσις αίματος ού μόνον ανθρώπων, αλλά και ζώων.

Τό φερμάριον τούτο, εκδοθέν εν Κωνσταντινούπολει τή 25 Οκτωβρίου του 1840, είνε άξιον άναγνώσεως ως διαλύον τά μυθώματα περί του έθνους τούτου τών Έβραίων, διέ τούτο δέ παρατίθεμεθα αύτθ ένταύθα.

«Πρόληψις άρχαία ύφίσταται κατά τών Έβραίων. Οί δέ άμαθείς έπίστευον ότι οί Έβραίοι κείγον την συνήθειαν να διακράττωσιν ανθρώπινους θυσίας, ίνα μεταχειρισθώσι τό αίμα κατά τας τελετάς του Φάσχα. Ένεκα δέ τής ιδέας ταύτης οί Ιουδαίοι τής Δαμασκου και τής Ρόδου, ύπήκουοι τής ήμετέρας αυτοκρατορίας, κατευδιώθησαν ύπ' άλλων έθνών. Αί συκοφαντίαι αι νεπινοηθείσαι κατά τών Ιουδαίων τούτων και αι τυλαιπωρίαι, εις ός εξετέθησαν, έφίλασαν μέχρι του αυτοκρατορικού ήμιν θρόνου. Αλλά πρ

βραχέος χρόνου Ιουδαίοι τινες κατοικοῦντες εν τή νήσω Ρόδω μετηνέχθησαν εις Κωνσταντινούπολιν, ένθα ύπεβλήθησαν εις δίκην και εδικάσθησαν συμφώνως με την νέαν νομοθεσίαν. Απεδείχθη δέ τελείως τό ψεύδος τών κατηγοριών των εξαγγελθεισών κατ' αυτών. Έγένετο δέ ύπέρ αυτών πέν 6,τι ή δικαιοσύνη και εύθύτης ύπερηγόρευον. Βρατίς τούτου δέ τά θρησκευτικά βιβλία τών Έβραίων ύπεβλήθησαν εις την εξέτασιν άνδρών πεπαιδευμένων, λίαν έμπείρων τής θεολογικής εκείνων φιλολογίας. Τό πόρισμα δέ τών έρευνών τούτων κατέδειξεν ότι είνε άσπληρώς άπηγορευμένη εις τους Ιουδαίους ή χρήσις ού μόνον αίματος ανθρώπινου, αλλά και αυτού του τών ζώων. Έπεται άρα έντεύθεν ότι κατ' αυτών καταγγελλαι είνε καθαράν συκοφαντίαι. Διά τούτους τους λόγους και ένεκα τής ασυμπαθείας, ήν τρέφομεν προς πάντας ήμιν τους ύπηκόους, δέν δύναμεθα να έπιτρέψωμεν ίνα τό Ιουδαϊκόν έθος, ού ή άθρόατης εν τώ καταγγεληθέντι έγκλήματι άνεγνωρίσθη, τυλαιπωρηται τό έξής και τυραννήται διέ κατηγορίας, αίτινες ούδέμην έχουσι βίσις άληθείας. Διατάσσομεν δέ ίνα, συνήδη προς τό Χατι-περίφ τό κηρυχθέν εν Γενουαχάνε, τό Ιουδαϊκόν έθος κεντηται τά αυτά πληροκτήματα και χείρη κταυτά προνομή και τά παραχωρούμενα εις τό άλλα έθνη τά ύποκείμενα εις την ήμετέραν άρχήν κτλ. κτλ.»

Αλλά πόθεν άρα προήλθεν ή περίεργος αυτη και ψευδής πρόληψις κατά τών Έβραίων. Κατά τινε Γερμανόν συγγραφέα ό λόγος αυτης είνε ό εξής: Κατά τινε παράδοσιν ταλμουδικήν, ής ή ύσσειος άνάμνησις διεστηρήθη μέχρι τών καθ' ήμας χρόνων παρ' τοις Ισραηλιταίς, διαρκούσης τής εν Αιγύπτω δουλείας, βασιλεύς τις τής χώρας ταύτης, τυραννούμενος υπό λέπρας, διέταξε την σφαγήν πολλών παιδών Ιουδαίων, ίνα θεραπευθί λουόμενος εν τώ αίματι των' επειδή ύπάρχεν ιδέα διαδιδόμενη κατά τους χρόνους εκείνους, καθ' ήν έπετυγχάνετο ή θεραπεία τής νόσου ταύτης διέ λουτρού αίματος, έτι νεαλοϋς και θεομού, τής δέ θεραπείας ταύτης έγινετο συχνά χρήσις υπό τών μεριστάνων τής χώρας των προσβαλλομένων υπό τής λέπρας, αίτινες ήγόραζον ή έλεπτον παιδία, έκοπτον τόν λαϊμόν των και έλοφόντο εν τώ αίματι των. Αφ' ού δ' έφεροντο ούτω προς τά τέκνα τής παρ' Αιγυπτίους κατωτάτης τάξως, δύναμεθα να πιστεύσωμεν ότι διέπραττον τούτο έτι μάλλον προς τά τέκνα τών Ιουδαίων, έφ' όν τότε εδέουσαν ή ώμολάτη δουλεία. Έπειδή δέ τό Φάσχα τών Ιουδαίων σκοπόν έχει τόν πανηγυρισμόν τής έξόδου αυτών και έλευθερώσεως από τής Αιγύπτου, φυσικόν είνε και πρέπον να ένθυμώνται κατά την εορτήν ταύτην και να ένθυμίζουσι και εις τά τέκνα των, διέ τε λόγων και συμβόλων, όλας τας πληγάς και τας

βασάνους τής άρχαίας δουλείας, ίνα ή προς τόν Θεόν εύγνωμοσύνη ή άκόμη μεγαλητέρα. Διά τούτο δέ οί ταλμουδισταί άνέγραψαν εν τοις παραγγέλμασιν αυτών και τούτο, να ποιώνται κατά την έσπέραν του Φάσχα χρήσιν οίνου πολυ έρυθρού, ίνα ένθυμώνται την σκληρότητα των τυράννων τής Αιγύπτου.

Έντεύθεν δέ προήλθεν ή παράδοξις πρόληψις ότι οί Ιουδαίοι πίνουσι αίμα κατά την έσπέραν του Πάσχα, και ότι, μη θέλοντες να σφάζωσιν όμοιόητους, προτιμάσι τά τέκνα των Χριστιανών. Η πρόληψις αυτη, επικρατήσασα καθ' όλον τόν μεσαιώνα, δέν είνε και σήμεραν έντελώς εξαλειμμένη, άλλ' εκλείπει όσημέραι πιστεύομεν δέ ότι τάνωτέρω θα πείσωσι περί του άναπόροτου τής συνθείας ταύτης και τους άμφιβάλλοντας έτι. * * *

ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΝ ΠΑΣΧΑ

του αυτοκράτορος Νικολάου.

Τό πάσχα είνε ή κατ' έξοχήν εορτή των Χριστιανών. Εν τή θρησκεία ήμιν δέν ύπάρχει έπισημοτέρα και ιερωτέρα ταύτης ήμέρα, ή δέ κατά πέν έτος τελετή αυτης διαχώνει την άγαλλίασιν εις τόν κόσμον όλόκληρον. Ο άπανταρχός τής αναγγέλλον αυτην χαριδούσος τών κωδώνων ήχος διεγείρει παλμούς χαράς εις τά στήθη ήμιν, τό δέ πλήθος τών ψυχών, ός εξαγόρασε τό αίμα του παθόντος Θεανθρώπου, ψάλλουσι περίξ κενού τάφου εν εύφροσύνη τό Αλληλούια, λέξιν εύάγγελου των περί μέλλοντος ελπίδων των.

Αλλά δέν ύπάρχει ίσως τόπος, εν τώ τά αίσθήματα ταύτα να εκδηλωθώνται με τόσην ζωηρότητα, με τόσην γενικόν ένθουσιασμόν, με τόσην συγκινητικήν άφελειαν, έσον εν Ρωσίαις. Εν τή νεκρώσει έτι ταύτη κοινότης, εν ή ή πίστις διατηρείται τόσον θερμή άκόμη, ή άνάστασις του Χριστού πανηγυρίζεται ως τις έθνική εορτή. Κατά την ήμέραν εκείνην νομίζει τις ότι αυτός ό λαός όλόκληρος συνανίσταται μετά του Υίου του Θεού: Άνθρωποι, άποφύγοντες άλλήλους καθ' όλον τό έτος, πλησιάζουσι κατά την ήμέραν εκείνην και ανταλλάσσουσιν, ως παρ' ήμιν, άντι του συνήθους χαριτισμού, τας δύο έκείνας φράσεις, τας ληφθείσας εκ του Συμβόλου:

- Χριστός άνέστη, λέγει ό εις.
- Αληθώς άνέστη, άποκρίνεται ό άλλος.

Είνε δέ άξιον έντως να ίδη τις μετά πόσον ιερού ένθουσιασμού άπαγγέλλονται οί εύόιονοι εκείνοι λόγοι! Αλλά, ώσαι μη ήρουν αυτοί μόνοι εις έκφασιν τών αισθημάτων, τά όποια πληραύσι τας καρδίαις, ανταλλάσσουσιν, ως κατ' τους πρώτους τής Βαυκαλίας χρόνους, τόν άσπασμόν τής άγάπης. Ούδεις τομυξ να άρνηθή αυτόν εις άλλαν' διότι είνε ό άσπασμός ό διδόμενος χάριν του Θεού.

Ο αυτοκράτωρ Νικολάος, ό πάππος του νυν

αυτοκράτορας, ο παντοδύναμος εκείνος μονάρχης, όστις συνεχίνα ένοιτε τή αυστηρήν τής δεσποτικής των θρησκευτικών τούτων παραδόσεων. Έπιθώρει αυτός ως έν τών στοιχείων τής ήθικής δυνάμεως του λαού του, τή δέ υπεροπτικόν αυτού γέλιος ούδαμώς ήρνείτο νά παράσχη δείγμα τής πίστώς του επί τής παρειάς του τυχόντος τών ύπηκόων του.

Έθως έχων νά εξεγείρεται πάντοτε άμα τή πρώτῃ, εξύπνα έωθινώτερον έτι κατά τήν κυμακίην του Πάσχα. Κατά τήν ήμέραν δέ ταύτην εξήρχετο λίαν ένωρίς έκ του ίδιαιτέρου αυτού θαλάμου έν μεγάλη στολή και μέ κράνος εις τήν κεφαλήν, μεγαλοπρεπής και επιθέλλων, ως του πολέμου ο φοβερός θεός. Τότε δέ έκαμνε τόν τακτικόν περίπατόν του έν τοις άνακτόροις, προσφωνών τή Χριστός άνέστη εις όσους ήθελε συναντήσῃ, και άσπυζόμενος αυτούς μετά πατρικής συμπαιθείας.

Ούτως έπραξε και κατά τή τελευταίαν του βίου του έτος, άν και περιφροντις τότε και μεγαλοχολικός, βλέπων αδέξιουσαν όσημέραι τήν σκιάν περί αυτόν, αλλά διατηρών όμως μέχρι τέλους τή μεγαλειόν τής ισχύος, και θέλων νά εξακολουθήσῃ αξιοπρεπώς τή έργον του μέχρι τέρατος.

Έξερχόμενος παρατηρεῖ εις τή άκρον προόδου τινός τών αυτοκρατορικών δωματίων ένα τών σωματοφυλάκων του φρουρούντα. Βρίνει κατ' εὐθείαν πρὸς αυτόν, και μετριάζων τήν ζωηράν του βλέμματος λάμπειν και τής φωνής τήν αυστηρότητα, ήτις ένέπνευε τόν τρόμον εις έλατομύριμα ανθρώπων :

— Χριστός άνέστη, ειπεν άσπυζόμενος αυτόν.

Άλλ' άντι νά ακούσῃ τήν ειθισμένην εκείνου απάντησιν, τή Άληθώς άνέστη, άντι νά τήν εις τή πρόσωπον του στρατιώτου ήν προσεδόκα εκφρασιν χραξ και ευγνωμοσύνης διά τή δείγμα εκείνο τής συμπαιθείας του :

— Όχι, δέν άνέστη, Μεγαλειότατε ! αποκρίνεται ούτος μετά τόνου παραδόξως ευσταθοῦς, παρουσιάζων έπλι.

Ο μονάρχης, κύριος ψυχών και σωματίων, υπέρτατος κυρίαρχος πασών τών Ρωσσιών, αυτοκράτωρ και πατριάρχης έν ταύτῃ, ήσθάνθη προσβαλλομένην τήν τε πολιτικήν και τήν θρησκευτικήν αυτού εξουσίαν. Τοιαύτην απείθειαν δέν ήτο συνήθειμος νά άπαντῇ.

Έν τῃ άμα συνωφρωόθῃ οι ρόθινές του ήρξαντο παλλόμενοι σπασμοειδικώς, τή χεῖλη του συνεσπάσθησαν, εκπληξίς δέ, όργή και άγανάκτησις εξεδηλώθησαν επί του ως μάρμαρον λευκοῦ προσώπου του. Οχ' έλεγέ τις ότι ούέλλα ένδόμυχος συνετάρασε τήν βιαιοτάτην εκείνην φόνιν.

Ο στρατιώτης έμενεν ακίνητος, άπαθής. Έγί-

νωσκεν ότι ή ζωή του άνήκεν εις τόν αυτοκράτορα, όστις ήδύνατο νά τήν λάβῃ : περιέμενε.

— Τίς εἶνε ο άνθρωπος αυτός; ήρώτησε ψυχρῶς ο μονάρχης πραινθείς αἰφνης, και στεφόμενος πρὸς τόν αυλάρχην, όστις κατ' έκεινην τήν στιγμήν ήρχετο νά ζητήσῃ τās διαταγās του.

— Μεγαλειότατε, εἶνε Ίουδαίος ! άπαυρήθη ούτος.

Ο αυτοκράτωρ έμεινεν επί στιγμήν σιωπῶν, είτα δέ μετά τής σοβαρότητος, ήτις ήτο οικειή αὐτῷ :

— Δέν εἰμπορώ, ειπε χαμηλοφώνως, νά άπειτήσω πρὸς τών υἱών εκείνων, οίτινες έπαύρασαν τόν Χριστόν, νά εορτάζωσι τήν άνάστασίν του... Θα ήτο τή αυτός ως άν τούς ήνάγκαζα νά καταδικάσωσι τούς πατέρας των ! Άλλά, φρόντισε πρήκην, όπως εις τή μέλλον μή τίθενται φρουροί Ιουδαίαι εις τήν θύραν μου κατά τήν ήμέραν τού Πάσχα.

Και προήλθε.

Φεῦ ! Έν τῃ γῆ ταύτῃ δέν υπήρχε πλέον μέλλον διά τόν Νικόλαον Άλεξάνδροβιτς.

Τή έπόμενον έτος ο μέγας τής Κριμαίας ήττημένος εις οὐδένα πλέον επανέλαθε τήν ειθισμένην φράσιν : Χριστός άνέστη. Και ούδεις άπακρήνη αὐτῷ τή Άληθώς άνέστη, τελών τήν παρειάν εις τόν αυτοκρατορικήν άσπασμόν.

Έκοιμάτο τόν αἰώνιον ύπνον μετά θάνατον ωστηριώδη. Ούδεις φρουρός, οὔτε Ίουδαίος οὔτε Χριστιανός, εφύλασσαν εις τήν θύραν τού θαλάμου του.

Εἰς τόν οὐδὸν τού τάφου του εφρουρεῖ σιωπηλῶς και αἰώνιος ο Θάνατος. *Κ.

ΑΙ ΧΕΛΙΔΟΝΕΣ

Ήλιθ' ήλθε χελιδόν
καλής ώρας άγουσα
καλούς ένι αυτούς,
επί γαστέρα λευκή
επί νείτα μέλαινα.

Καθ' ήν ώραν αἱ πεδιάδες άρχίζουσι νά θάλλωσι και τή δένδρα νά ένδύονται τήν πρασίην αυτών στολήν, οι κήποι νά άνθοῦσι και νά εσωδιάζουσι, έρχεται ή χελιδόν προναγγέλλουσα τού έαρος τήν έλευσιν. Τή γλυκύ τής κελιδόνας, αἱ τρυφεραἱ ύπερ τών νεοσσών τής μέριμναι, όταν καταστῇ μήτηρ, οι συχοῖ τής πτερυγισμοῦ ζωογονοῦσι τή περίξ τών αἰλημάτων μας.

Δι' ήμῶς τοῦς Έλληνας ή χελιδόν εἶνε διπλασίως προσφιλής, διότι μετ' αὐτῆς συνδέονται αἱ ιερότεραι έθνικαί μας αναμνήσεις : τή κελιδόνα τής ήτο τή σύνθημα τής αρχῆς τών έθροππαξιῶν τών άνδρείων άρματωλῶν, τή δέ δημοτικῆ καί μας άσματα με τήν ωραίαν των εκείνην ποιήσαν περιγράφουν ότι ο πληγωμένος και ψυχορραγῶν αγωνιστής παραγγέλλει ως τελευταίαν παραγγεῖλιαν εις τοῦς συντρόφους του ν' αφήσῃ

μῖαν θυρίδα ανοικτήν εις τόν τάφον του, τόν δόποιον θα τῷ εγείρωσι μετ' όλίγον, όπως δύναται νά εισέρχεται δι' αὐτῆς ή χελιδόν, και τῷ αναγγέλλῃ με τή κελιδόνα τής ότι ήλθεν ή άνοιξις και με τήν άνοιξιν ότι ήρχισε πάλιν τή τρυφή και βροτῆ.

Η χελιδόν εἶνε ή υπερτάτη εκφρασις του αἰθέρου βίου. Η γῆ δέν επλήσθη δι' αὐτήν : διά τών ποδῶν αὐτῆς τάν άτελῶν θα εξηναγκάζετο νά έπρη ως όφει εἰμῆ ήτο χελιδόν, ή κυρίαρχος δηλονότι του διαστήματος, ύπερ διαυλακοῖ διά πτήσεως άκαταπονήτου. Αἱ μεταναστεύσεις τής, ή πίστις αὐτῆς πρὸς τή μέρη, τή όποια ο πρώτος αὐτῆς έως κατέστησε πατρίδα τής, προσεπιήχσαν τή γόνιτρον, ύπερ άνέκλιθεν περιεβλήθη. Ο εἰδωμένος τήν βλέπει μετά συγκινήσεως, διότι τῷ όμιλεῖ περί τής πατρίδος, ο δεσμώτης τήν βλέπει μετ' έλπίδος, διότι τῷ όμιλεῖ περί τής ελευθερίας.

Μιῆ ήτον απολύτως επάναγκες νά μεταναστεύωσιν, και εἰμῆ ήτο τοσοῦτον δυσχερές νά προμηθευθῶσι κατά τόν χειμῶνα τήν τροφήν των, αἱ χελιδόνες θα εξημερῶντο εξαπαντος επί τοσοῦτον, ώστε και εις τή κλωβία μας νά τεθῶσι. Τή όρμηφυτον τής κοινωνικότητος, ύπερ συνήγαγεν αὐτάς εις όμίλους, δέν ειπε τήν τελευταίαν του λέξιν. Τή παραδείγματα χελιδόνων τέλειον εξημερωθεῖσιν εἰσι τόσα πολλά όττε δέν χρήζουσι άναγραφῆς : δυστυχῶς ή λύσις επέρχεται πάντοτε θλιβερῆ ή χελιδόν, μεθ' όλην τήν στοργήν, ήν έχομεν πρὸς αὐτήν, πρέπει ν' άπέλθῃ εις εποχῆν καθ' ήν ή μόκωσις τής κατά τήν μακράν τας πορείαν θα τῆ εἶνε θλιβερῆ : τότε κατακαμθαίνει άπελπισία τήν αναρῶσασαν αὐτήν αγαθῶν κοκορασίδα, ήτις πικρά μέλαινα νά χύσῃ δάκρυα επί τῷ αποχωρισμῷ, μεμφομένη εαυτῆς ότι διά τών διασταγμῶν τής εγένετο παραίτιος τής θλιβεραξ τύχης τής προστατευομένης τής.

Όση δῆποτε και άν ή ή συμπάθεια, ήν τή πτηνά ταῦτα αισθάνονται πρὸς τοῦς ανθρώπους, πρέπει νά ύπακούσῃ πρὸς τόν ύπερτερον νόμον τόν άπαιτοῦντα τήν αναχώρησιν. Νεῶνς άνήρσεψε τρεῖς μικράς χελιδόνες, αἰτινες εἶχον πέσει από τής φωλεαξ των κατά τινα καταιγίδα ήσαν θελακτικαί, έντελῶς ήμεροι και επτερυγίζον έν τῇ οίκια' περί τās αρχῆς. Οιωθεῖριου ο πατήρ αὐτῆς τῇ συνεβούλευσε νά ταις άνοιξῇ τή παράθυρον : εξέπτησαν τότε εκείναι, συνηνώθησαν μετά τών άλλων χελιδόνων και τās ήκολούθησαν περιπταμένας, αλλά πάντοτε, πολλάκις μάάλιστα τής ήμέρας, επανέκαμπτον εις τήν αἴθουσαν, τή έσπέραις δ' έν τῷ κλωβίῳ των. Έν τούτοις τήν ήμέραν τής μεγάλης συναθροίσεως δέν επανέκαμψαν ως συνήθως εις τήν οἰκίαν, τήν επαύριον δ' εἶχον άπέλθῃ μετά τών συντρόφων των.

Τῶ πτηνά ταῦτα όπότε εἰσιν έλεύθερα, πολύ όλίγον προοῦνται έκ τής παρουσίας μας, και οὔ-

δῶλως διαστάζουν νά κτίσουν τās φωλεαξ των πλησίον τών παραθύρων μας : ζεύγος χελιδόνων εἶχε κτίσει τήν φωλεάν του έντός πτωχικῆς αἰκίας επί δοκοῦ τής αὐλῆς : μετ' τών ήμερῶν ή οικοδόσποινα παρατήρησεν ότι εις τών νεοσσών κατέπεσεν εις τή έδαφος : ή μήτηρ ύστατο περί αὐτόν μικράς βάλλουσα κραυγῆς. Περισυνήγαγε τόν ναυαγῶν εκείνον τής ξηραξ ή καλή γυνή, και αναβῆσα επί βαρελλοῦ τόν επανέθηκον έν τῇ κοιτίδι του : δέν εἶγεν έτι άποσύρει τήν χεῖρά τής ότε ή χελιδόν ώρμησεν, εκαθέσθη επί τής νεοσπας τής, και τās πτερυγας ήμιτεταμένας έχουσα, τή βράμφος τής ήμάνοικτον, άσπυαίνουσα έκ τής άγωνίας ήν ύπέστη, προσήλου επί τής γυναικῆς τοῦς μέλνας και άπαστράπτοντας οφθαλμούς τής, χωρίς διόλου νά ποθήθῃ έκ τής γειτνιασεως τής χεῖρα αὐτῆς. Θα ήτο λίαν ποιητικόν άν ελέγομεν ότι τή βλέμμα εκείνο ήγαράσται ευγλωττίας τήν συμπαθή οικοδόσποιναν διά τήν ευεργεσίαν τής, αλλά βεβαίως εξέφραζε τή βλέμμα εκείνο τήν πεποίθησιν αὐτῆς, ότι δέν ήθελε νά καινοποιήσῃ τόν νεοσσόν τής.

Πρό τινων ήμερῶν επέστρεψαν πάλιν αἱ αγαπηταἱ οδοιπόροι, αἱ επί τών πτερυγῶν των φέρουσαι ήμῖν τή έαρ έκ τών θερμῶν κλιματίων, όθεν επιστρέφουσι : ότι και άν εἴπωμεν δέν Ισοδυναμεί πρὸς τήν χαράν εκείνην, ήν αισθανόμεθα, πρὸς τή εγχαρδιον εκείνο καλῶς ή λθεε, ύπερ ταις αναφωνοῦμεν, ότε τή πρώτον βλέπομεν τās προσκόπους, ως ειπεῖν, τής εμπροσθοφυλακῆς των, ύπερ τās κεραλάς μας, πρὸ τών παραθύρων μας περιπετομένας. *Κ.

ΒΟΕΡΣ ΚΑΙ ΚΑΦΡΟΙ

Έν ταις άποικίαις τών Βόερς κατά τήν νότιν Άφρικῆν ύπάρχει, ως γνωστόν, μέγας αριθμός Κάφρων Ιθαγενῶν. Οἱ Κάφροι οὔτοι εἰσιν εἰδωλόλατραι και πολύγαμοι : φύσει άνηροί προτιμῶσι νά βλέπωσιν εργαζομένας τās γυναίκας και τή τέκνα αὐτῶν ή νά εργάζωνται οι ίδιοι. Εὐθὺς ως τή τέκνον του Κάφρου φθάσῃ τήν ήλικίαν τών δέκα ή δώδεκα ετών, φέρει οὔτος αὐτό παρά τινι Βόερς και ζητεῖ δι' αὐτό εργασίαν. Έάν δοθῇ αὐτῷ εὐνοική απάντησις, μεταβαίνει μετά του Βόερς και του νέου Κάφρου παρά τῷ δημάρχῳ και δικαστῇ και συντάσσει συμβόλαιον δι' εἴ τινα.

Διά του συμβολαίου τούτου ο Βόερς ύποχρεοῦται νά ένδῇ τόν νέον Κάφρον, νά τόν κλοματαχειρίζεται, και πρὸς τούτοις νά χορηγῇ εις τόν πατέρα του, καθ' ώρισμένας εποχῆς, πρὸς διατροφήν άραθόσιτον ή σίτον, πρόσκτον ή έτερα εἶδη. Τή όνομα του νέου Κάφρου καταχωρίζεται εις βιβλίον δικασίον, μετά τούτο δέ ο Βόερς όδηγεῖ αὐτόν εις τή κτῆμά του, ένθα τῷ δίδει μικράν τινα εργασίαν, ήτις συνήθως συνίσταται εις τή νά φυλάττῃ τή ποιμνία ή νά καλλιεργῇ τήν γῆν. Καθόσον δέ προχωρεῖ εις τήν ήλικίαν,

δύση εἰς τὸν συνάδελφόν του δειγμά τι τῆς πρὸς μεταμύρφωσιν ἐπιδειξιότητος του. Ἐν ᾧ λοιπὸν ὁ ἀμαξηλάτης περιμένει πάντοτε τοὺς μέλλοντας νὰ καταλάβωσι τὰς δύο ὑπολειπομένας κενὰς θέσεις, ὁ Garrick ἐξέρχεται ἡσυχά διὰ μιᾶς τῶν θυρίδων τῆς ἀμαξῆς, περικάμπει τὴν ἀμαξάν, μετασχηματίζει τὸ πρόσωπόν του, καὶ παρουσιάζεται εἰς τὸν ἀμαξηλάτην ὑπὸ νέαν ἕλωσ φάσιν.

Δις ἐκπνέλαθε τὸ αὐτὸ τέχνασμα, καὶ δις ἔλαθε τὴν ὑπολειπομένην κενὴν θέσιν παρὰ τοῦ ἀμαξηλάτου ὡς νέηλός τις.

Ὁ Preville ἔμενον ἐκστατικὸς ἐκ τοῦ θαυμασμοῦ.

Ὁ Garrick καταβαίνει καὶ τρίτον καὶ ζητεῖ τρίτην φοράν παρὰ τοῦ ἀμαξηλάτου θέσιν, ἀλλ' ὁ ἀμαξηλάτης τὴν φοράν αὐτὴν μαστίζει τοὺς ἴππους του καὶ ἀποκρίνεται.

— Ὅλαι αἱ θέσεις εἶνε κατεληγμέναι.

Καὶ ἀναχωρεῖ ἀφίπων τὸν Garrick ἐμβρόντητον.

Ἡ Γερμανικὴ τις ἐφημερὶς δημοσιεύει τὰς ἐπομένους πληροφορίας περὶ τοῦ κεντρικοῦ στρατιωτικοῦ σταθμοῦ τῶν γραμματοφόρων περιστερῶν, ἃν ἴδρυσεν ἡ γερμανικὴ κυβέρνησις. Ὁ σταθμὸς οὗτος εὐρίσκεται ἐν Κολωνίᾳ ἐντὸς μοναστηρίου τινός. Καὶ τὸ μὲν κατώτερον τῆς οἰκοδομῆς μέρος χρησιμεύει εἰς κατοικίαν τοῦ διευθυντοῦ καὶ περιέχει τὰ γραφεῖα, εἰς δὲ τὸ ἀνώτερον μένουσιν οἱ περιστεροτρόφοι.

Πικραπλοῦρος τοῦ οἰκοδομήματος τούτου ἐγείρεται ἰσοῦψῆς μέγας περιστερῶν ἐκ δικτυωτοῦ σιδηροῦ σύρματος, ἐν ᾧ φυλάσσονται τὴν ἡμέραν αἱ περιστεραί. Ἡ γόμνασις αὐτῶν γίνεται διαρκῶς διὰ τακτικῶν ἀεροδρομιῶν τὸν μὲν χειμῶνα συντόμων, μακρῶν δὲ τὸ θέρος, κέντρον δὲ, ἐν ᾧ γυμνάζονται πᾶσαι εἶνε ἡ Κολωνία, ὅθεν ἀποστέλλονται εἰς τοὺς ἄλλους σταθμοὺς τῆς Μαυρίας, Στρασβούργου καὶ Μέντς. Ὁ κεντρικὸς σταθμὸς συνδέεται πρὸς τὸν τοῦ Βερολίνου δι' ἄλλων ἐν τῷ μεταξύ κειμένων, πάντας δὲ ἐπὶ τοῦ παρόντος προορίζονται εἰς ὑπερσίαν τῶν εἰς τὰ δυτικὰ σύνορα τῆς αὐτοκρατορίας κειμένων φρουρίων, ὅπως προσπορίσωσιν εἰς τὰς θέσεις ταύτας τὰ μέσον ἐν περιπτώσει πολιορκίας νὰ συνεννοῶνται μετὰ τῶν ἐκτός.

Ἄμα ὡς τὸ κατάστημα τῆς Κολωνίας ἀποκλήση ἀρκούντα ἀριθμὸν γεγυμνασμένων περιστερῶν, ὅμοιοι σταθμοὶ θέλουσιν ἰδρυθῆ καὶ εἰς τὰ ἀνατολικά μέρη τοῦ Κράτους. Ἡδὲ ἀπὸ ἰκανοῦ χρόνου ἡ Ρωσικὴ ἴδρυσεν εἰς τὰ πρὸς τὴν Γερμανίαν μέρη αὐτῆς σταθμοὺς γραμματοφόρων περιστερῶν.

Τὴν 1 Ἀπριλίου (ν), ὁ πρίγκηψ Βίσμαρκ ἐώρτασεν ἐν οἰκογενειακῷ κύκλῳ τὴν ἐπέτειον τῆς γεννήσεώς του. Κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὁ πρίγκηψ συνεπλήρωσε τὸ ἐξηκοστὸν ἔκτον ἔτος τῆς

ἡλικίας του, ὅπερ ἐπίστευεν ὅτι ἔμελλε νὰ ἀποβῇ αὐτῷ ἀπείσιον, ἢ τοῦλάχιστον λίαν ἐπικίνδυνον. Ὁ μέγας πολιτικὸς ἀνὴρ, ὅστις, καθὼς ἐγένετο γνωστὸν εἰς πάντας ἐκ τῆς ἀριτοκροῦσιν τοῦ ἔλλοτος ἐξ ἀπορρήτων αὐτοῦ Μαυρικίου Busch, ἔχε τὴν δεισιδαιμονίαν νὰ θεωρῇ ἀποφοράδα τὴν παρασκευὴν, φοβεῖται ἐπίσης τοὺς ἀριθμοὺς, ἰδιαζόντως δὲ τὰράττει αὐτὸν ἡ καθολικιστικὴ θεὰ τοῦ ἀριθμοῦ 66.

Ὁ Μαυρικίος Busch διηγεῖται ὅτι τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1870 ὁ πρίγκηψ Βίσμαρκ ἀνέβηκεν εἰς τὴν ἐπιούσαν συνέντευξιν τινα μετὰ τοῦ στρατηγοῦ Boyer, ὑπασιπιστοῦ τοῦ Βαζαίν ἑλλόντος εἰς Βερσαλλίαις ἵνα διαπραγματευθῇ μετ' αὐτοῦ, διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι ἡ ἡμέρα ἐκείνη ἦτο παρασκευὴ, καὶ πρὸς τούτοις 14^η τοῦ μηνός, ἦτοι ἐπέτειος τῶν μαχῶν τῆς Ἰένης καὶ τῆς Hochkirchen.

Περὶ τῶν ἰδιοτρόπων ὁρῶσεων τοῦ βασιλέως τῆς Μαυρίας ἐγράφησαν ἤδη ἰκανά. Τελευταῖον πάλιν ἐφημερὶς τις ἀναφέρει τὰ ἐπόμενα Ἐν τοῖς ἀνακτόροις αὐτοῦ, ἐν Μιόνάχῳ, κατὰ διαταγὴν τοῦ βασιλέως κατεσκευάσθη μικρὰ τι τοποθεσία, ὅμοια πρὸς τὰς ἐν Ἑλβετίᾳ ἀπαντωμένας, περιέχουσιν δὲ λίμνην ὑπὸ ὁροῶν περιβαλλομένην, ὁρεῖον πλαστῶν, ἐννοεῖται, ὅποιον εἶνε ἐκεῖνα, ἃν χρῆσις γίνεται εἰς τὰ θέατρα. Ὅταν ὁ βασιλεὺς περιδιαβάξῃ ἐντὸς τῆς λίμνης ἐπὶ γόνιθλιας, μετὰ τῶν πλαστῶν ὁρεῶν ἀπλούνται αἶγες, ἀλλὰ αἶγες πραγματικαί, αἵτινες συμπληροῦσι τὴν φρανκιάτην τοῦ βασιλέως, φανταζομένου ὅτι εὐρίσκεται ἐν Ἑλβετίᾳ.

Τὸν χειμῶνα ὁ ἡγεμὼν περιδιαβάξῃ ἐνίοτε ἐν μεγάλῳ πρῶπῳ ἐλατήριῳ, οὗτινος εἰς τὰ δεισιδαιμονιστάται ἔγαλμα τῆς Νίκης, κρατούσης στέφανον ἀκριβῶς ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς τοῦ βασιλέως.

ΕἰΣ ΑΣΙΑΤΙΚΕΣ

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΧΗ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Πρὸς ἀπάλειψιν κηλίδων σκουρίας ἐκ λευκῶν ὑφασμάτων ἀσφαλῆς μέσον εἶνε ἡ χρῆσις ἀραιῆς διαλύσεως ἑλατός τινος τοῦ ὑποξειδίου τοῦ κασσιτέρου, εἰς ἣν ἐμβυκαπτιζόμενον τὸ κηλιδωμένον μέρος ταχέως ἀποχρωματίζεται. Ἐν ἐλλείψει ὁμοῦ τούτου τινός ἑλατός ἡ χρῆσις πυκνῆς διαλύσεως ὀξυλυκοῦ ὀξέος ἐντὸς κοχλιαρίου ἐκ κασσιτέρου τιθεμένη φέρει τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα ἢ παρουσία τοῦ μεταλλικοῦ κασσιτέρου σπουδαίως ἐπενεργεῖ πρὸς ταχυτέραν καὶ ἐντελεστέραν ἀπάλειψιν τῶν ἐκ τῆς σκουρίας κηλίδων. Εἰς ἀμφοτέρω τὰς περιπτώσεις πρέπει τὸ ὑφασμα μετὰ τὸ τέλος τῆς ἐργασίας νὰ ἀποπλύνεται καλῶς διὰ πολλοῦ ὕδατος, ἕλλως ἐπιλείπει φέβος φθορῆς τῶν ἰνῶν τοῦ ὑφάσματος.